

розробки, власний кадровий супровід, вітчизняний виробничий сектор і бізнес. Ці програми мають ґрунтуватися на ресурсному і трудовому потенціалах України та забезпечити сталий, високотехнологічний розвиток економіки країни [4].

Список використаних джерел:

1. Інноваційний розвиток в Україні : наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації (аналітична доповідь центру Разумкова) // Національна безпека і оборона. – 2004. - №7. – с. 2 – 25.
2. Мерніков Г. І. Модернізація України і досвід Китаю / Г. І. Мерніков // Стратегічні пріоритети. – 2011. – № 3 (20). – С. 137–145.
3. Федулова Л. І. Концептуальні модель інноваційної стратегії України / Л. І. Федулова // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 1. – С. 87-100.
4. Стреліна О. М. Інноваційний розвиток економіки України : проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / О. М. Стреліна - режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2166>

Сидяга Богдан

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Сучасний етап розвитку економіки України диктує нові вимоги та правила до механізмів формування й функціонування торговельних відносин. В умовах невизначеності державою зовнішнього вектора, глобалізації ринку, росту конкуренції в більшості галузей та сфер діяльності, джерелом успішного розвитку торговельного потенціалу є використання сучасних технологій з обладнанням низької енергоємності. Зрозуміло, що для реалізації такого кроку потрібні немалі інвестиції. Зовнішня торгівля традиційно є одним з основних чинників економічної динаміки України. Структура зовнішньої торгівлі дозволяє мати уявлення про конкурентні позиції країни на світових ринках, виявити економічні «ніші», в яких вона є конкурентоспроможною. Отже, стан і розвиток торговельних відносин із ключовими зовнішніми партнерами має критичне значення для економічного розвитку України.

Стан української торгівлі викликає справедливі нарікання виробників, торговців та споживачів. Особливо це стосується стану зовнішньої торгівлі, обсяги якої протягом останніх років суттєво знизилась. Причини, що призводять до такого стану речей криються

насамперед у політичних колізіях, неузгодженості законодавства та корупції. Дослідження проблем розвитку торгівлі в Україні дозволило встановити, що розмір торговельного потенціалу є важливою складовою всього потенціалу держави та підприємства, а управління ними має здійснюватися на основі наявних можливостей, результатів дослідження макро- та мікросередовища, динаміки та стану розвитку цільових ринків.

Конкурентоспроможність виступає як загальна вимога, що ставиться до будь-якого національного економічного суб'єкта. Вона дає можливість забезпечити порівняння із світовим рівнем споживчих, якісних та цінових характеристик товарів або послуг незалежно від ринку.

Багато вітчизняних підприємств не скористалися можливостями високої кон'юнктури, що склалася на світових ринках традиційних експортних товарів, і не перейшли до інтенсивного технічного переозброєння. Однак частина металургійних підприємств навіть у кризових умовах не зупиняють або відновлюють раніше розпочаті проекти. Хоч і не такими темпами, як раніше, але триває облаштування родовищ залізної руди, реконструюються сталеплавильні та прокатні потужності, що дає надію на повернення сприятливої кон'юнктури на чорні метали та металургійну сировину в довгостроковій перспективі.

Нині світова економіка продовжує функціонувати без суттєвих зламів, отже, український експорт має можливості, хоча у дещо звуженому вигляді. Україна має передумови для інтенсифікації АПК, за умов, що політика підтримки експорту буде більш оптимальною. Імпорт цієї продукції до України вже суттєво знизився останніми роками, є підстави для зниження інвестиційного імпорту та, можливо, імпорту енергоносіїв залежно від тенденцій розвитку промислового виробництва та його технологічної модернізації.

Також проблемою розвитку торговельного потенціалу є високий рівень монополізації ринків, а це негативно поєднується з відсутністю транснаціональних корпорацій (ТНК), що реалізують стратегії інвестицій та маркетингу за кордоном. Саме ТНК є основними суб'єктами міжнародних інтеграційних процесів. Українські підприємства за своїм фінансовим та організаційним потенціалом конкурентоспроможності сьогодні поступаються провідним європейським ТНК, що обмежує присутність України на ринку ЄС.

Оскільки, саме розвиток торговельного потенціалу та маркетингові підходи у сучасних економічних умовах відіграють важливу роль в просуванні товарів на ринок, саме він визначає тенденції розвитку конкурентного ринку та відображає найважливіші ресурси і компетенції для задоволення потреб споживачів.

Слід відзначити, що за економічним потенціалом наша держава нещодавно входила до першої десятки країн Європи, проте за показниками його ефективного використання –

замикає першу сотню країн світу. Це пояснюється низькою конкурентоспроможністю експортного виробництва, у зв'язку із структурними перетвореннями

Попри всі негаразди в нас досить добра торгівля з ЄС. І за 2013 рік питома вага ЄС у торгівлі з Україною становила - 30%. Це практично третина нашого товарообігу. Але ще більш принциповим для нас є те, що в загальному обсязі прямих іноземних інвестицій в Україні - це інвестиції з держав ЄС, які оцінюються в 35 мільярдів доларів.

Україна як держава ухвалила закон «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики». В цьому законі окремою статтею чітко зафіксовано, що кінцева мета європейської інтеграції України – це вступ України в ЄС.

Співпраця з митним союзом для нас також економічно важлива та через останні події в державі і складні відносини з Росією дане питання треба відкласти на деякий час і рухатись до свого головного стратегічного вектора – євроінтеграції.

Росія розробила цілу стратегію, щоб не дати Україні вирватися з її обіймів. "Газпром" заманював Україну у Митний союз мільярдами доларів. Але Європа дає найбільший відсоток усіх інвестицій в економіку України, а також пропонує більше газ.

Більше того, у нас є унікальний шанс завершити процедуру щодо ратифікації уже підписаної економічної угоди про асоційоване членство, зону вільної торгівлі до кінця 2015 року.

Інтеграція в європейські структури - це стимули, це можливості розширити свій торговельний потенціал, формувати на українській землі сучасні стандарти економіки і життя простих людей.

Список використаних джерел:

1. Ляпін Д. В. Членство України у СОТ: нові можливості та виклики для бізнес-асоціацій / Д. В. Ляпіна ; за заг. ред. Д. В. Ляпіна, авт. : Ляпін Д. В., Мовчан В. М. та інші. – К. : Ін-т власності і свободи; LAT&K, 2010. – 104 с. – (Серія «Школа професійної освіти для бізнес-асоціацій. Модуль G: бізнес-асоціації та СОТ»)
2. Петрова Г. Є. Вступ України до СОТ: умови та наслідки / Г. Є. Петрова [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2009_2/files/Econ_02_2009_Petrova.pdf
3. Франків Т. Д. Україна і СОТ / Т. Д. Франків // Економіко-соціальні проблеми виставкової діяльності: матеріали круглого столу; за редакцією першого проректора ДАКККіМ, професора Власової Г.В., доктора економічних наук, професора Гуткевич С.О. – Київ : ДАКККіМ, 2009. – 140 с.
4. Яворський О. А. Вступ України до СОТ: переваги і проблеми/ Яворський О. А. [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Table/Jalilo18/004.htm>